

talsvalgmaaden ellers kunde sætte meget store Kredse af Vælgere helt ud af Spillet. De Konservative, som i de forløbne Aar gerne vilde i Valgalliance med Venstre, blev sat ud af Spillet paa Grund af den bestaaende Valgmaade, idet Partiet Venstre benyttede sin Overmagt til ikke at ville slutte Valgalliance med dem paa anden Maade end den, at det konservative Folkeparti afleverede Stemmer til Venstre i en hel Række Kredse og kun fik en yderst svag Gengæld. Dette førte til, at det konservative Folkeparti, som havde en saa stor Kreds af Vælgere, blev sat ud af Spillet. Den Tvangssituation, der saaledes kunde være over et Parti, er blevet hævet ved den nuværende Valgmaade, og der er blevet ydet Frihed, ogsaa for det konservative Folkeparti og Venstre, til at slutte Valgalliance paa mere lige Vilkaar end tidligere. Hvis det konservative Folkeparti og Venstre ikke kan enes om en med begge Partiers Interesser stemmende Alliance, har nu det konservative Folkeparti ved den Ordning, som er indført, en Frihed til at arbejde paa egen Haand, som sikrer det dets Repræsentation.

Der er fra flere Sider gjort opmærksom paa, at medens Venstre her har talt om, at Valgloven skulde være en Lov mod Alliancer, er det virkelige Forhold det, at den for de kommunale Valg vedtagne Forholdstalsvalgmaade tværtimod er en Ordning, som har ført til Alliancer mellem moderate Partier. Jeg henleder Opmærksomheden paa, at i Sverige, hvor man har gennemført en endnu mere udpræget Forholdstalsvalgmaade end den, vi nu faar, er ikke desto mindre i adskillige Kredse 2, undertiden 3, Partier gaaet sammen i Alliance imod henholdsvis det tredje eller fjerde. I adskillige af de store svenske Kredse har man set to hinanden indbyrdes bekæmpende Partier indenfor Socialdemokratiet og de Liberale — det svenske radikale Parti —, gaa sammen imod de Konservative. Jeg skal endelig gøre opmærksom paa, at selve Valgforbundets Princip er nedlagt i den Valglov, vi har vedtaget, idet det nemlig udtrykkelig for Københavns Vedkommende fastslaar Princippet forbundne Lister. Det ærede Medlem for Verringe-Kredsen (Jensen-Sønderup) interesserer sig saa meget for dette Princip om forbundne Lister, at han, da vi sidst talte om den kommunale Valglov her, foreslog at indføre det ogsaa paa dette Omraade. De forbundne Listers Metode er Muligheden for Valgforbund sat i System, og Princippet er altsaa nedlagt i

den nye Valglov. Medens den forrige Valglov bragte Vælgerne under en Tvang, er det ikke Meningen, at den nye Valglov skal bringe dem under en anden Tvang. Den nye Valglov gaar ud paa at hævede den fuldkomne Frihed for Vælgerne og deres Organisationer til at slutte eller ikke slutte Alliancer. Derfor tror jeg, at de ærede Medlemmer, som har ment at kunne paatvinge Vælgerne en bestemt Ordning ved at paaberaabe sig en ikke eksisterende, her paa Rigsdagen umoralsk sluttet Overenskomst mellem Partierne om, hvordan Vælgerne skulde stemme ved kommende Valg, vil blive nødt til at ordne sig, som det virkelige Liv udvikler sig. Som det ærede Medlem for Middelfart-Kredsen (Slengerik) har sagt: Naar Valgene kommer, træffer Vælgerne Bestemmelse om, hvorledes de vil stemme.

Medens jeg er ved det ærede Medlem for Assens-Kredsen (Klaus Berntsen), vil jeg gøre en Bemærkning i Anledning af, at han omtalte mig. Det ærede Medlem talte om Tjenestemændene og sagde, at Ministeriet ved sin samlede Optræden havde forhindret, at den Trusel, som var udstedt, blev til Alvor. Derefter mente det ærede Medlem at burde tilføje: „Ganske vist kom jeg, medens Forhandlingerne stod paa, noget i Tvivl om, hvorvidt Indenrigsministeren var enig med sine Kolleger, idet jeg til min Forbavselse saa, at han baade i Jylland og paa Fyn havde udtalt en varm Ros og Paaskønnelse af Tjenestemændenes Sammenhold og Optræden, og det paa et Tidspunkt, da han maatte vide, at særlig Finansministeren forhandlede med Tjenestemændene om det, som Ministeriet var blevet enig om at tilbyde“. For at det ærede Medlem ikke skal være i fortsat Tvivl om min Stilling, vil jeg sige til ham: Paa det Tidspunkt, da jeg paa Fyn og i Jylland talte om dette Spørgsmaal, havde Tjenestemændenes delegerede taget Beslutning om, at Opsigelserne ikke skulde indgives. Derimod havde det ærede Medlem forinden dette Tidspunkt fremsat en særdeles saarende Udtalelse om Tjenestemændene i Almindelighed, en Udtalelse, der netop paa det Tidspunkt, den fremsattes, var vel egnet til at opirre Stemningen hos Tjenestemændene og til at gøre det sværere for deres Ledere at frafalde Iværksættelsen af den kollektive Opsigelse. Det var imod denne Udtalelse af det ærede Medlem, jeg vendte mig. Jeg fandt nemlig ikke, at Tjenestemændenes Stilling i Samfundet for Tiden er saadan, at man, naar man nødes